

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin MOȘINCAT
Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Clio
Editura Tipo MC, Oradea-2020

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 - ISSN-L 2734 - 6889

MIHAI EMINESCU - VERONICA MICLE 150 de ani de la prima întâlnire

Nicolae IOSUB¹

Pe 18 martie 2022 se împlinesc 150 de ani de la momentul întâlnirii dintre Mihai Eminescu și Veronica Micle, muza inspiratoare a Luceafărului poeziei românești, în orașul culturii, Viena.

Destinul a făcut ca, încă din primii ani ai tinereții (împliniseră 22 de ani), cei doi să se întâlnească și să-și împlinească menirea lor în cultura românească, devenind unul pentru altul, izvor de inspirație poetică și un exemplu de poveste de dragoste și prietenie din literatura românească.

Ștefan Micle, soțul Veronicăi, bun cunosător al Vienei și a medicilor de aici, vine în capitala Imperiului Austro- Ungar, împreună cu soția sa, Veronica, pentru a se trata de o eczemă supărătoare. Ajunge la Viena cu trenul Iași- Lemberg- Viena, ce se dăduse în folosință cu un an înainte și se stabilește în gazdă la doamna Lowenbach.

Ex- libris Veronica Micle

Ex-libris Mihai Eminescu

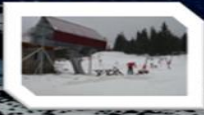
Ștefan Micle îi face cunoștință soției sale cu studentul Mihai Eminescu, pentru ca acesta s-o ajute la cunoașterea orașului și a obiectivelor sale culturale, sau atunci când era necesar să fie rezolvate o serie de probleme zilnice, în tentativa ei de a se trata.

În momentul întâlnirii dintre Eminescu și Veronica Micle, tânărul student nu se afla într-o stare de sănătate prea bună, el venind după o perioadă grea de boală, așa cum se vede din scrisoarea sa către părinți, din 10 februarie 1871: „Astăzi (10 febr. 1872) es pentru prima oară din casă după o troahnă îndelungată și

după o desăvârșită lipsă de apetit, care-a ținut mai douăzeci de zile. Înainte de două zile am început a

¹ Articol apărut și în revista *luceafărulnet*/11 martie 2022

145 ani de la proclamarea Independenței României

avea un apetit mai bun și acum reintru în obicinuințele de mai înainte de boală. Mă simt mai tare și gălbinarea e ca și dispărută de pe piele și din față, numai în albul ochilor se mai vede”. Aflat în totală izolare, Eminescu rămâne și fără bani, spunându-le părinților că: „mă aflu în lipsă deplină de bani, așa încât voi trebui ca mine să mă împrumut de la cineva, deși și împrumutarea e grea, căci cunoștii mei, studenți ca și mine, n-au nici ei de unde”. El avea nevoie de bani pentru cheltuielile cu gazda și mâncarea și pentru ca să-și cumpere un pardesiu nou, dorind să facă o impresie bună în compania Veronicăi.

Asta era situația lui Eminescu, înaintea întâlnirii cu tânăra doamnă din Iași, Veronica, soția profesorului universitar Ștefan Micle. Cunoștința sa cu frumoasa Veronica, l-a mai înviorat, l-a scos din starea de izolare în care trăia, l-a făcut să se poarte mai îngrijit, mai atent cu noua cunoștință, de frumusețea căreia se simțea atras. Cele trei luni, cât au fost împreună, au fost zile de o reală bucurie, tinerii cutreierând orașul și instituțiile sale culturale.

Deși, Veronica Micle citise în *Convorbiri literare* poezia lui Eminescu- *Venere și Madonă*- și-l văzuse în prima fotografie, aflată în posesia lui Miron Pompiliu, nu reușise să-l întâlnească în 1871, când poetul venise la Iași, împreună cu alți studenți, după terminarea Serbării de la Putna, consemnând în *Albumul Dragoste și Poezie*: „*Venere și Madonă* a fost poezia care m-a fascinat! De pe atunci te cunoșteam, te vedeam prin vis, și bănuisem că vei fi îngerul meu păzitor! N-ași putea să precizez sentimentul care m-a călăuzit în a te iubi. Era broderia de imagini presărate cu duiumul de poezie, ori superioritatea de gândire originală care mă cucerise. Ani de zile m-am îmbătat cu aceste iluzii!” Soție de rector universitar, cu multe obligații și grija creșterii celor două fete ale sale, Veronica nu a reușit să-l întâlnească atunci la Iași, deși și-ar fi dorit, așa cum ne spune în poezia *M-am gândit...*:

„M-am gândit cu drag la tine până te-am cunoscut,
Te știam numai din nume, de nu te-și mai fi știut!
Ș-am dorit să pot odată să te văd pe tine eu,
Să-ți închin a mea viață, să te fac idolul meu..”

La Viena, 1972 – Mihai Eminescu și Veronica Micle

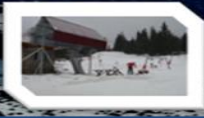
Veronica Micle- CPI

L-a văzut în prima fotografie a poetului, făcută la Praga, cu chipul lui frumos, așa cum îl descrie Caragiale: „Era o frumusețe! O figură clasică încadrată de niște plete mari negre; o frunte înaltă și senină, niște ochi- la aceste ferestre ale sufletului se vedea că cineva este înăuntru, un zâmbet blând și adânc melancolic. Avea aerul unui sfânt tânăr coborât dintr-o veche icoană, un copil predestinat durerii, pe chipul căruia se vedea scrisul unor chinuri viitoare (I.L. Caragiale- *În Nirvana*).

Mai târziu avea să primească și ea această fotografie, pe spatele căreia face însemnarea- *La portretul unui poet*:

„Și-acum mă-ntreb eu: simțirea adâncă
Cum de se naște pentru-un portret?”

145 ani de la proclamarea Independenței României

*Căci nu văzusem ochii tăi încă,
Știam atâta că ești poet!"*

Eminescu a fost ghidul Veronicăi Micle în jur de aproape trei luni, de pe 18 martie, când aceasta ajunge la Viena, și până la începutul lunii iunie, când Eminescu părăsește Viena, pe 28 iunie 1872 întâlnindu-se la Botoșani cu Titu Maiorescu. El locuia în această perioadă, împreună cu Samoil Isopescu, într-o odaie din strada Dianagasse nr.8, ultima sa locuință din Viena.

Ștefan Micle îi face cunoștință cu studentul Mihai Eminescu, cu intenția de o ajuta pe Veronica să se descurce mai ușor în Viena, recomandându-l drept călăuză: „*Șase luni cât am stat în capitala austriacă, mi s-a părut șase zile. Îți aduci aminte când te-am cunoscut pentru întâia oară la doamna Lowenbach, gazda mea, recomandat de Micle, care îți făcuse cunoștință tot din îndemnul meu!*” (Scrisoare a Veronicăi Micle către Eminescu din 20 aug. 1879- Volumul George Sanda- *Veronica Micle*).

I-a rămas în minte și în suflet studentul cu ochi visători, frunte înaltă, plete pe umăr și zâmbet pe buze, ceea ce a făcut-o pe Veronica să-i poarte un adânc respect și afecțiune: „*Cunoscându-te la Viena, modestia și mai ales darul de a povesti unele întâmplări din viața marilor gânditori m-au făcut să-ți port respect. Erai timid și vecinic priveai în pământ. Laudele mele pentru frumoasele tale poezii publicate în „Familia” păreau că te măgulesc, și atunci ai îndreptat priviri întrebătoare spre mine...Am devenit prieteni*”.

Veronica citise și poeziile poetului, publicate în revista „Convorbiri literare”, i-au plăcut, încercând și ea să compună versuri. Ea deja publicase primele încercări literare, schițe și nuvele, sub pseudonimul *Corina*, în „Noul Curier Român”.

La rândul lui Eminescu este atras de frumusețea și modestia Veronicăi, o femeie „*de statură mijlocie, cu păr auriu pieptănat „înalt”, cu ovalul perfect al feței, frunte lată, ochi albaștri, nas fin, buze senzuale și dinți frumoși, iar când râdea se colora pielea fină prin vioiciunea temperamentului cald; îi displăcea corsajul decoltat și brațele goale, apărea rar în rochii de mătase, pe stradă mergea înfășurată, iarna, cu un șal spaniol, iar vara cu o umbreluță de soare cu mâner de fildeș. Fuma țigări subțiri, pe care și le confecționa singură, citea mult, îi plăcea și mai mult să comenteze lecturile, îi displăcea cântatul în public, deși avea voce*” (Adela Xenopol- *Veronica Micle- Corespondență*; Ed. Scrisul Românesc, Craiova, 1992).

Faptul că Veronica era căsătorită, cu două copile mici, îl face pe Eminescu să fie rezervat, politicos, atent, fără să-i facă curte.

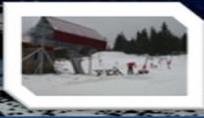
Diannagasse 8 unde Eminescu a locuit în 1871-72

Placă comemorativă-Dianagassenr.8

Eminescu mergea frecvent la teatru, cunoscând-o pe artista Friederika Bogner de la Burgtheater, așa cum își amintește și S. Isopescu: „Câteodată mergea la artista Bogner. Țin minte ca astăzi că Eminescu primea, din când în când, un bilet de vizită pe care era tipărit: „Bogner Hofschauspielerin”. Și jos, în colț, era indicată ziua în care avea să aibă loc „jour”- ul, și ora când trebuia să se adune lumea în locuința artistei, de pe strada Landstrasse- Hauptstrasse. La aceste joururi veneau tot felul de artiști”, afirmând că artista îl iubea pe Eminescu, căci „Eminescu era băiat frumos și vorbea o limbă nemțească

interesantă”.

145 ani de la proclamarea Independenței României

Lumea teatrală vieneză era dominată în acei ani de actori extraordinari, ca de exemplu neuitatul Hamlet Josef Wagner, răufăcătorul Josef Lewinsky, proeminenta tragediană Charlotte Wolker, comicul Karl Meixner, „divina” Auguste (Wilbrandt) Baudius, care se pare că își fermeca admiratorii cu cei mai frumoși ochi albaștri, Friederike Bognar, despre care se spunea că n-ar fi vorbit „cu cuvinte” ci „cu lacrimi”. Despre Eminescu se zice că ar fi avut o relație intimă cu Auguste Baudius și cu Friederike Bognar și că ar fi stârnit invidie din această cauză. Eminescu a însoțit-o pe Veronica Micle la Burgtheater, vorbindu-i însuflețit despre actorii și mai ales actrițele sale preferate și a audiat o serie de spectacole la Opera vieneză.

Împreună au colindat prin frumoasele parcuri ale orașului, au admirat arhitectura acestei capitale europene, au vizitat muzeele orașului, cum era cel de artă de la Belvedere, unde Eminescu urmărea cu prospectul în mână lucrările de artă și autorii lor. Îi explica Veronicăi ca un adevărat cunoscător al artei.

Întâlnirea lui Mihai Eminescu cu Veronica Micle, la Viena, în anul 1872, a constituit începutul unei frumoase povești de dragoste și prietenie unică în literatura românească, care a influențat destinul celui mai mare poet român și a determinat apariția unei talentate poete în literatura română. Destinul a făcut ca ei să scrie cele mai frumoase poezii de dragoste, inspirate de dragostea lor unică, ea să-i fie sprijin material și moral poetului în momentele grele, până la sfârșitul vieții lor, în 1889.

Burgtheater din Viena, frecventat de Mihai Eminescu

Opera din Viena unde Eminescu mergea la concerte